

Robbert Dijkema

Montad

‘Met de op te stellen leidraad trachten we (OVLNL) de positieve ervaringen en hoogwaardige kennis te delen.’

Robbert is als vestigingsmanager Montad-Noord verantwoordelijk voor het opzetten en leiden van de vestiging van Montad in Assen. Als adviseur/projectmanager is hij betrokken bij de inhoudelijke invulling van projecten op het gebied van verlichting en verkeerstechniek. Tevens is hij voorzitter van het Netwerk Kennis van OVLNL.

Wat is, naar uw idee, de essentie van omgevingsgericht ontwerpen? Wat maakt het anders dan ‘gewoon’ lichtontwerp?

Als adviseur/ontwerper van verlichting ben ik van mening dat elk ‘gewoon’ ontwerp omgevingsgericht ontworpen moet en kan worden en dat er dus geen verschil is. Vanuit mijn civiele achtergrond ben ik gewend om integraal vanuit meer disciplines te kijken naar onze leefomgeving. Verlichting is een onderdeel van de totale omgeving. De omgeving in de breedste zin van het woord bepaalt de wijze waarop de verlichting ingericht dient te worden. De essentie van omgevingsgericht ontwerpen zoals wij er nu over spreken is dat er aandacht komt voor de integraliteit van een ontwerp en er nadruk wordt gelegd op het invullen van licht op maat.

Wat zijn volgens u de belangrijkste aspecten waarmee rekening gehouden dient te worden bij omgevingsgericht ontwerpen?

Zoals de term al aangeeft is het belangrijkste dat het lichtontwerp zodanig wordt vormgegeven dat het optimaal rekening houdt met (alle aspecten in) de omgeving. Bijvoorbeeld groen, inrichting en gekozen verharding, maar bovenal de gewenste beleving. Om dit goed te kunnen bepalen dienen de gebruikers van de openbare ruimte te worden geanalyseerd. Welke doelgroep maakt gebruik van het gebied en met welk doel? Zijn het passanten, is het verkeer of betreft het een gebied waar de gebruikers juist langer willen verblijven? Het achterhalen van de doelgroep en het doel van het verblijf geeft de basis voor het uiteindelijke ontwerp op maat.

‘We moeten blijven leren van elkaars successen maar ook zeker van de mindere ervaringen.’

Wat zou volgens u de relatie moeten zijn tussen omgevingsgericht ontwerpen en richtlijnen (zoals de NPR)?

De richtlijn biedt handvatten om te komen tot een goed lichtontwerp, maar er blijft zeker ruimte voor interpretatie of zelfs afwijken van de richtlijnen. Door op een juiste manier gebruik te maken van de handvatten die een richtlijn biedt, kan een optimaal lichtbeeld gecreëerd worden voor elke situatie. In sommige gevallen is het zelfs zo dat de richtlijn juist niet de oplossing biedt. Zo heb ik recent een centrumplan ontworpen waar de sfeer diende te zorgen voor een prettig verblijf, waar mensen zich op hun gemak voelen en de sfeer bijdraagt aan het langer willen verblijven in het gebied. Om deze sfeer te benaderen hebben we gekozen voor een groter contrast tussen licht en donker i.p.v. de gelijkmatigheid die de richtlijnen voorschrijven. Dit draagt bij aan gezelligheid en het ‘huiskamer-gevoel’, zonder de veiligheid uit het oog te verliezen.

Waar zit volgens u ‘the bottleneck’ bij omgevingsgericht ontwerpen? Bij (voldoende/onvoldoende) kennis of bij het proces (bijv. integraal werken)?

Mijn gevoel zegt dat de oplossing ligt in het delen van kennis en ervaring. Met de op te stellen leidraad trachten we (OVLNL) de positieve ervaringen en hoogwaardige kennis te delen. Deze kennis en ervaring is beschikbaar voor diverse vakgebieden en stakeholders. Zo kunnen zij een kijkje nemen in de keuken van het vakgebied licht en verlichting en willen we integraal ontwerpen bevorderen. Dit moet het eenvoudiger maken om de richtlijnen te interpreteren en oplossingen op maat te creëren.

Hoe ziet u de toekomst van omgevingsgericht ontwerpen?

Ik denk dat dit altijd in ontwikkeling blijft en zal veranderen. Onze omgeving verandert, behoeften, wensen, eisen en uiteraard de technologie blijft zich ontwikkelen. Het blijft mijns inziens dan ook een onderwerp dat continu in beweging zal zijn en waar we gezamenlijk over in gesprek moeten blijven. We moeten blijven leren van elkaars successen maar ook zeker van de mindere ervaringen. Zo moeten we niet bang zijn om af en toe onze nek uit te steken en nieuwe inzichten en mogelijkheden te proberen. Alleen zo kunnen we blijven leren en het licht-op-maat-principe mee laten evalueren met onze omgeving.